

ЩОДО ПЛАНУ БЕЗПЕКИ ПО ЗАХИСТУ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Боровик Людмила Андріївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
член-кореспондент Міжнародної кадрової академії,
доцент кафедри теорії та методики журналістської творчості
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука
м. Рівне, Україна*

Змушені констатувати, що в період військового стану в Україні нікуди не зникла проблема домашнього насильства.

Прийнявши в 2001 році Закон України «Про попередження насильства в сім'ї», Україна стала однією з перших країн Східної Європи, яка на законодавчому рівні визнала домашнє насильство важливою суспільною проблемою, серйозним порушенням прав людини, які держава має обстоювати й захищати. Серед них – право на життя і фізичну недоторканність; право не бути об'єктом знущань чи жорстокого, нелюдського або принизливого поведіння; право на свободу від дискримінації за ознакою статі; право на здоровий та безпечний розвиток тощо. Саме соціальне усвідомлення проблеми обумовило ухвалення окремого закону, і з того часу відбувся розвиток системи запобігання та протидії цьому явищу. Втім, Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» хоча й вказував на правові та організаційні засади попередження та юридичну відповідальність за вчинення насильства в сім'ї, проте не містив ефективних заходів припинення такого насильства, впливу на кривдника та допомоги постраждалим особам. Відповідно, постало питання щодо комплексного реформування системи запобігання та протидії домашньому насильству [1].

На виконання зазначеного закону окремими силовими структурами, як наприклад Національна поліція було розроблено алгоритм «План безпеки», про те, як захиститись від домашнього насильства.

Зазначений план включав у себе три основні етапи дій.

Так, перший, підготовчий етап стосувався осіб у яких були ризики потрапляння у ситуацію домашнього насильства) і включав у себе наступні стадії: 1. Завчасну підготовку плану втечі з будинку. 2. Виготовлення копій або фотокопій важливих документів, приховування їх, або передачу родичам чи близьким друзям; 3. Завчасну

підготовку речей першої необхідності, ліків, документів, дублікатів ключів та грошей. 4. Домовленість із сусідами, друзями або близькими людьми щодо сигналів про перебування у небезпеці, щоб вини знали, коли ви потребуєте допомоги, а також щодо вашого тимчасового місця перебування. 5. Навчання дітей невтручання у конфлікт дорослих, вмінню покликати на допомогу та викликати 102 [2, с. 10].

Другий – критичний етап (якщо напруга зросла та ситуація загострюється) повинен включати виконання наступних дій: 1. Уникання приміщень, де є гострі та небезпечні предмети. 2. За можливості перебування у приміщенні з якого легко піти, триматися ближче до виходу. 3. Зняти з шиї будь-які аксесуари чи прикраси. 4. Подбати про безпеку дітей чи людей похилого віку. 5. Намагатися уникнути конфлікту, спробувати залишити місце та повідомити 102. 6. Подати сигнал про небезпеку сусідам, друзям або близьким людям, якщо немає можливості зателефонувати 102 [2, с. 11].

Та третій або посткритичний етап, якщо ви знаходитесь у безпеці і напруга впала включає проведення наступних дій: 1. Якщо вам завдано тілесних ушкоджень, обов'язково зверніться до медичних закладів та детально повідомте лікаря, про ситуацію, що склалась. 2. Зафіксуйте всі прояви насильства: фото синців та саден, повідомлень з погрозами, запис телефонних розмов, медичних довідок. 3. Зателефонуйте 102 та повідомте про ситуацію, що склалась. 4. Повідомте своїх родичів або близьких людей про ваш стан та подальші наміри. 5. Змініть свої контактні дані (адресу електронної пошти, номер телефону) вимкніть геолокацію в телефоні, ноутбучі, планшеті та не відображайте своє місцезнаходження у соціальних мережах [2, с. 11].

Звичайно, виконання зазначеного Плану дій не виключить повністю факти домашнього насильства, але дозволить убезпечити життя та здоров'я під час конфліктних ситуацій.

Література:

1. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України). Київ : Ваїте, 2019. 288 с.

2. Богуш Л. А. Захист від домашнього насильства в умовах карантину. Домашнє насильство: проблемні питання в умовах COVID-19 : Матеріали круглого столу (м. Рівне, 12 жовтня 2021 року). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Рівне : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 76 с. С. 9–12.